

Telegraful Român

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pe un an 24 coroane.
Pe șase luni 12 cor. — Pe trei luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze

Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Serisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Un șir cu litere mărunte pentru întâia oară 30 fil,
pentru a doua și a treia oară câte 20 fil.

Pentru inserate mai mari după învoială.

Schimbare de guvern în România

Din cercuri autorizate se comunică următoarele:

Locul guvernului Averescu l-a ocupat un guvern conservator, sub președinția lui Marghiloman.

Schimbarea aceasta este una dintre cele mai însemnate, căci ea însemnează o nouă direcție în politica României: nu este vorba de o simplă schimbare de persoane, ci de a urma altă politică, atât internă, cât și externă. Liberalii, politicienii războiului, se duc de la putere, iar locul lor este luat de conservatori, cari voiesc să pună temelii tari clădirii regatului român. Prin încheierea păcii și prin organizarea stărilor interne ale țării, au să creeze o bază nouă pentru guvernare.

Noul cabinet al României însemnează, — după membrii din cari s'a compus, — o apropiere sinceră și o politică amicală față de puterile centrale.

Guvernul Marghiloman este întâmpinat în România cu cea mai mare încredere. Inșiși liberalii se bucură în ascuns, că a venit în fruntea afacerilor o stăpânire, care va smulge România de pe prăpastia abizului.

Pentru monarhia austro-ungară, noul guvern român este garanție, că România va urma o politică sinceră și va observa condițiile tratatului de pace.

Marghiloman a luat asupra sa, la toată întâmplarea, o grea sarcină. Greutățile se văd și din împrejurările externe, în care a primit încredințarea de a forma noul cabinet. Cu regele Ferdinand s'au ținut pertractări mai lungi atât cu raport la încheierea păcii,

cât și în chestiunea de a lămuri situația dinastiei.

Aripa dreaptă a conservatorilor, în deosebi politicienii moldoveni, Petre Carp și aderenții săi, au luat poziție împotriva regelui: ei ar voi schimbare de tron. Marghiloman însă voiește să aplaneze deosebirile și să salveze situația regelui Ferdinand. Aceasta o face nu numai din interesele politice interne, ci și din punct de vedere al politicii externe, deoarece criza dinastiei ar fi împreună cu grave complicații.

Puterile centrale nu voesc să se amestece în chestiunile politice ale României; doresc însă din toată inima, ca deodată cu încheierea păcii să se pornească lucrarea de consolidare. Puterile centrale nu voesc să se schimbe dinastia, — lucrul acesta s'a dovedit și în cursul tuturor consfătuirilor.

Noul guvern român asigură pacea definitivă între România și puterile centrale.

Instituirea de predicatori

Intre diferitele chestiuni scoase la suprafață de acest război, de un timp încoace s'a putut observa părerea unora că viața noastră bisericească reclamă unele reforme de însemnătate.

S'a accentuat adese atât în organul arhidiecezan, cât și în alte ziare d'ale noastre, că preoțimea nu-și împlinește întreaga chemare, mărginindu-se de comun la celebrarea liturgiilor și la celelalte slujbe bisericești. Ca urmare a acestor stări de lucruri se constată slăbirea sentimentului religios la credincioșii dela sate, cari numai din obicei mai cercetează sfânta biserică în Dumineci și sărbători.

Se pretinde deci dela preoțime o mai bogată activitate în cele sufletești, pentru a susține moralul în populațiunea rămasă acasă, — care în aceste timpuri de grele ispite pare a aluneca pe povârnișul decadenței morale.

Admitem că va fi și ceva adevăr în afirmațiunile înșirate. Vor fi preoți la culmea chemării lor, atât la sate cât și la orașe, dar se vor găsi și de aceia cari nu din indolență față de misiunea sfântă, ci mai mult din împrejurarea că vremile acestea i-au găsit nepregătiți, nu sânt în stare a face față cerințelor de azi.

Nu ne vine a crede însă, că în acestea vremuri să fi rămas vreun preot, fie cât de uitat, care să se fi mărginit numai la celebrarea sfintei liturgii și a celorlalte funcțiuni. Admitem firește unele excepții, — ca la orce lucrări omenestii. Vremea va dovedi pe cei vrednici și pe cei nevrednici.

Ciclul de predici, inaugurat în centrul mitropoliei noastre, este un bun îndemn, căci «*acum a sosit vremea care sfințește pe toți și ne așteaptă dreptul Judecător*».

Este încă în vie memorie gestul făcut de generosul Dimitrie Machi Ardelean din Giula-Varșand, în dieceza Aradului. Ca fiu credincios al bisericii și al neamului său, notarul Ardelean a donat zece mii de coroane Consistorului aradan drept fundațiune, din venitele căreia să se ajute teologii mai talentați a se desăvârși în ale predicii. Fondul creat trebuie augmentat din isvoare nouă, pentru-ca în curând să ne bucurăm de roadele binefăcătoare, avute în vedere de nobilul fondator. Fapta sa, urmată de a altor binefăcători ai bisericii, în scurtă vreme ni-ar da în fiecare centru al eparhiilor noastre

câte un predicator model, care ar putea sta față, în materie de cuvântător bisericesc, cu ori-care predicator al celorlalte confesiuni din țară.

De sine înțeles, viitorii predicatori ai noștri cunoscând limbi străine, ar putea alege și din literatura și onerele amvonului tot ce este bun și potrivit referințelor noastre.

Predicatorii aceștia, hirotoniți, vor fi instituți întâi la orașe, în centrele episcopioilor. De aici, la trebuință, vor merge din când în când în provincie, bună oară în parohii vacante, sau chemați de unii preoți, ca să vie să le dea ajutor moral întru ajungerea unui scop nobil, pe care singur preotul uneori nu-l poate duce la îndeplinire, cum ar dori. Vor putea apoi să stea cu sfatul în ajutor preotului, care voește să combată cu succes unele vicii și scăderi de-ale parohienilor, și așa mai departe.

Acești predicatori misionari ar avea datoria să-și publice în broșuri predicele și scrierile de interes pastoral, care să ne servească de model nouă, preoților dela sate și dela orașe.

În legătură cu instituirea lor s'ar putea face uniformitate în ale serviciului divin în întreaga biserică noastră, omițând poate din *sedelne* și *polileuri*, și concentrând serviciul dumnezeesc în jurul sfintei liturgii și a predicii, care bine lucrată și bine spusă va deștepta negreșit sentimente religioase și în creștinul pornit pe calea îndoelii. În interesul bisericii drept măritoare, în interesul neamului, se cere în mod imperios că sinoadele eparhiale, ce se vor ținea în anul curent, să resolve pe lângă alte probleme de însemnătate și această dorință reclamată de duhul vremii ce ne stăpânește.

Preotul I. Crăciun.

FOIȘOARA

Pe drumuri

— Povestire de Vogué —
(Urmare).

Procurorul citi requisitoriul; învinovățiile și dovezile erau zdrobitoare pentru Aculina. Bărbatul ei, un om stricat, murise de curând, de multă băutură; ea însăși, rămasă văduvă cu trei copii, arătase întotdeauna o fire josnică, de nesuferit. Gonită și lovită pentru obrăznicia ei de către stăpâna din Ivanovca, ea părăsise curtea roșind amenințări, în fața oamenilor adunați, câteva ceasuri înaintea de foc; le repetase vorba țaranilor ruși în astfel de împrejurări: «Am să dau drumul cocoșului roșu». Seara ar fi spus același lucru morarului cumpărându-i o căruță de pae; apoi perise. Se reintorsese în sat a doua zi dimineața, obosită cu totul și plină de noroi, cu căruța goală, prefăcându-se a nu ști că Ivanovca arse în noaptea aceea.

Aculina se desvinovătea zicând, că dusese pașele într-o șură părăsită a unui văr al ei Anton Petrovici. Anton acesta părăsind locurile acestea puțin mai în urmă, se dusese să-și caute norocul la Odesa, unde se angajase în echipagiul unui vapor

străin, așa că instrucția nu putu să-l regăsească; lipsa acestui unic martor în descărcare, nu oferea însă decât o mică însemnătate, alibiul invocat de acuzată era desigur o desvinovățire proastă, când totul se potrivea ca să dovedească vina ei. Procurorul conchise cerând pedeapsa prevăzută de lege împotriva crimei de incendiu: deportarea în Siberia.

Se interogă un mare număr de martori. Boerul dela Ivanovca declară că nici o îndoială nu rămânea în mintea lui: singură Aculina a putut pune foc casei. Alte persoane respectabile dădură deslușiri urâte asupra acuzatei, fire brutală, înrăită de mizerie. Mărturiile sâtenilor fură lipsite de interes. Niciunul nu se depărtă de atitudinea neschimbată a țaranilor în fața justiției: o mărginire temătoare, fraze încurcate înconjurând chestiunile puse direct, o mare grijă de a nu învinovăți pe nimeni, una și mai mare de a nu se compromite. Ei nu știau cum se întâmplase nenorocirea: unii auziseră spunându-se vorbe, dar cine și ce vorbe, cu neputință de aflat; alții văzuseră pe Aculina întorcându-se dimineața, dar de unde și pe care drum, nu-și mai aminteau. Două-trei cumetre nu se putură reține de a povesti că acuzata le bătuse; una din ele adaugă, ce e dreptul,

că femeia aceea muncea ca un bou, că cei trei copii erau ingerii bunului Dumnezeu, și că ar fi o mare nenorocire ce s'ar întâmpla cu ei.

Advocatul, un blond mic, fără barbă, intimidat de căciulile mari ale ascultătorilor, înșiră câteva fraze pentru a cere mila tribunalului asupra sărmaneii văduve; mai vâra un discurs asupra desrobirii șerbilor, ce trebuia să aducă înțelegerea dintre clase.

Aculina nu luase de loc seamă la interogatoriul martorilor, nici la vorbele apărătorului. Privirea ei rătăcea mereu dela ceasornic la ușă. Din răspunsurile ei scurte se putea ghici ce se petrece în capul ei. Din toate elementele procesului, din toate lămuririle avocatului, un singur fapt era priceput de creierul acesta întunecat, și-l ocupa cu totul, cu îndărătnicia unei idei fixe. Un cuvânt al vărului ei Anton Petrovici putea s'o scape, și ea nu putea fi mântuită decât dacă Anton intra pe ușa aceea, în momentul acela, și zicea acel cuvânt. Toți spuneau că Anton era pierdut pe mări depărtate; ori cum însă, deoarece el era scăparea, trebuia să se ivească, dreptatea lui Dumnezeu trebuia să facă asta pentru ea. Cu câteva zile înainte avocatul scrisese iară la Odesa; i se răspunsese că vapoare erau semnalate;

poate că era și al ei, poate că Anton era pe drum, poate că o să intre acum... Se ținea beata femeie acățată de nădejdea asta smintită, și aștepta, ca și naufragiatul pe ocean pânza nesigură, cum ar fi așteptat o minune într-o biserică, dacă preotul ar fi vestit o.

Pe măsură ce arătătorul se învârtea grăbind ceasurile, așteptarea aceasta se vedea din ce în ce mai aprinsă în ochii acuzatei. Președintele tribunalului o întrebă o ultimă dată. Ca la toate întrebările ea nu răspunde decât aceleași câteva cuvinte repetate mereu: «Sânt nevinovată. Nu știu nimic de foc. Întrebați pe Anton Petrovici, să vie, va mărturisă. Nu știu nimic din ce s'a întâmplat. Sânt nevinovată!»

Zicea aceasta cu un astfel de accent de sinceritate, încât convingerea multora era tare sguduită, cu toate bănuiele adunate. Prin ceea ce se petrecea în mintea mea, ghiceam foarte bine schimbarea petrecută în mintea judecătorilor și a unei mari părți din ascultători; schimbarea aceasta se putea vedea în tonul și gesturile întristate ale președintelui. Simțeam cu toții că nu se putea face altceva decât să se condamne femeia aceea și simțeam de asemenea că va fi condamnată cu îndoielă, cu grijă; am fi voit parcă cu toții să

Mari lupte în apus

Nouă ofensivă. — Pierderile engleze. — Mor-tierele noastre.

Cu prima zi de primăvară, în dimineața de 21 Martie, s'a pornit ofensiva germană pe frontul vestic, susținută și de bateriile noastre austro-ungare.

Raportul marelui cartier general german din 23 spune, că lupta ofensivă, sub conducerea *Maiestății sale împăratului Wilhelm*, curge de două zile în contra frontului englez la Arras, Cambrai și St. Quentin.

Ofensiva s'a îndreptat mai întâi împotriva englezilor, între Arras și La Ferres. Bombardamentul s'a început la 5 ore dimineața. A durat numai două ceasuri, după care a urmat atacul de infanterie la 10 ore între Scarpe și Oise, pe o întindere cam de 80 kilometri. În lupte aspre, pentru dușman din cele mai sângeroase, trupele germane au ocupat *pretutindeni, pe loc larg, liniile engleze*. Pierderile englezilor, cari s'au apărut vitejește, *sânt foarte mari*; cele germane, din contră, sânt surprinzător de mici.

Au căzut în mâinile trupelor germane și ale noastre: 75,000 prizonieri, 600 de tunuri, peste 1000 mitraliere.

Șanțurile engleze sânt pline de cadavre.

În pozițiile bateriilor soldații, amețiți de gazuri, zăceau lângă tunuri.

Efectul *mortierelor* austro-ungare, după rapoartele apărute în ziarele franceze, este *nimicitor* și provoacă panică prin precizia lor incomparabilă. Durere, scriu rapoartorii francezi, înțelegerea n'are astfel de tunuri, care să producă efect asemănător cu al bateriilor de motor austro-ungare.

Din România

Prelungire. — Declarația ministrului Arion. — Proclamație către țară.

Armistițiul între armatele aliate și între armata română s'a prelungit de nou pe 72 de ore, va să zică până Luni în 25 Martie 1918, orele 12 din noapte.

Ministrul de externe, C. Arion, a făcut următoarea declarație:

Cercetez toate propunerile economice și financiare făcute de puterile centrale, pentruca pacea preliminară să devie definitivă. Am nădejde, că va succede încheierea unei păci acceptabile pentru România. Pe terenul politicii interne stăm în fața unor mari probleme sociale, care vor trebui să fie rezolvite în deplină armonie.

Al. Marghiloman, șeful guvernului român, adresează țării următoarea proclamație:

Prima datorie a guvernului nou este, ca în termenul hotărât să încheiem pacea, ale cărei baze s'au semnat în 15 Martie 1918.

Pentru îndeplinirea acestor grave probleme, guvernul trebuie să-și pună în cumpănă toată puterea și autori-

tatea, în scop ca jertfa care trebuie să o primească țara asupra sa, să slăbească cât mai puțin forța economică și politică a României.

A doua problemă, ce avem s'o ducem la îndeplinire, este: Restaurarea internă a țării și organizarea vieții de stat pe toate terenele. Experiența dureroasă, dobândită de țară, arată ce necesitate urgentă, imperativă este deslegarea acestor probleme.

Guvernul va căuta să deslege și chestiunea agrară. Guvernul dorește să-și înceapă programul de muncă prin chemarea păturilor mai largi ale poporului la viața politică.

Marghiloman.

Neagoe Vodă Basarab

Povețe înțelepte ale unui domnitor.

Demult, demult, foarte demult, pe vremea când în bisericuțele noastre din Ardeal stăpânea cu multe nădejdi, limba slavonă, pecând limba românească se vorbea numai prin bordeiele clăcașilor fără nume, prin spărturile munților și inima codrilor, pe vremea aceea trăia în Muntenia, un Domn înțelept și covârșit de credință față de Dumnezeu și așezările lui sfinte, cu numele Neagoe Basarab. Obârșia și-o trăgea din un neam de boeri din Craiova, din neamul Basarabestilor: neam puternic și bogat, dar tocmai din pricina aceasta dușmanit de mulți vecini răi și cu venin la suflet, cari irosiți de rugina păcatelor, plănuiau zi și noapte să pristăvească neamul Basarabestilor cu gând să pună mâna pe avuții. Dar credința în dreptatea și bunătatea lui Dumnezeu, în lumina faptelor cinstite, i-a mântuit de cei răi, și hârnica deșteaptă i-a ridicat din treaptă în treaptă, până ce Neagoe, după multe ispite, după mari încercări și amare nevoi, povătuindu-se în toate năcazurile și vijeliile vieții, de poruncile și sfaturile dumnezeiești, așezate în sfânta scriptură, a ajuns stăpân peste întreaga țară.

Ridicat pe scaunul cel mai înalt al țării, el nu se arăta în fața nimănui trufas. Nici în fața celor mari, nici în fața celor mici, nici în fața celor bogați și nici în fața celor săraci, căci sfatul Domnului e în inima lui și-l învăță, că trufia roade și pierde sufletul omului, cum mănâncă carii copacii și gândacii frunzele lor. Știe doar că *lumea aceasta stă înaintea lui Dumnezeu cum stă picătura de ploaie în strașina unei case*. Cunoaște nimicinicia acestei vieți și deșertăciunea poftelor cari împletecesc omul în lucruri rele, din care pricină și îndreaptă privirile sufletului, toate gândurile către luminile veșniciei, către Dumnezeu, și în lumina cerească, sfântă și curată își desfășură întreaga sa muncă.

Pe femeile bătrâne le cinstește și le are ca pe niște mame, pe văduve ca pe niște surori, pe săraci ca pe niște frați, le dă milă să se hrănească și să-și îmbrace goliciunea trupurilor. Chiar și cu cei păcătoși e milostiv și blând și cu osârdie se nevoiește să-i îndrepte pe drumul cel bun al credinței și dreptății. Și milostenia o face

cu curățenie de suflet, cu smerenie și cu cinstea temerii de Dumnezeu, ca nu cumva să se asemeze celui ce a făcut livadă frumoasă, și a pus tot felul de pomi într'însa, dar apoi nu i-a dat.

Nu răpește cum erau obiceiurile vremii și nu răvnește la avutul vecinului; nu nedreptățește pe nime și se ferește a vătăma cu vorba ori chiar și numai cu privirea pe supușii săi, *căci inima omului e ca sticla, dacă o spargi nu o mai poți nici întregi, nici cârpi*.

E pătruns de adevărul, că dragostea și dreptatea craiului naște binele și fericirea țării și a supușilor, iar răutatea și ura înmulțesc păcatele și stârnesc vifornite de prăpad.

În toate lucrurile lui și în trebile țării ispitește și ascultă sfatul bătrânilor sfetnici, *«căci cel ce ascultă sfatul bătrânilor, acela nu se va căi, iar bărbatul fără sfat el singur își este învârbitor»*. Își cinstește și mărește sfetnicii și boerii cei buni și pe toți slujitorii și supușii, *«cari se nevoiește să îngăduiască lui Dumnezeu și poruncilor lui»*; îi dăruiește cu bunătăți, ca și ei la rândul lor să-l slujească cu credință și cu frica lui Dumnezeu.

Povața vieții lui e: nu te nădăjdui în puterea ta și va fi ajutorul lui Dumnezeu cu tine. Păzește să nu treacă zi fără rugăciune, căci aceasta aduce lumină în suflet.

Și a priveghiat și s'a rugat, s'a rugat și a ostenit în muncă cinstită, ferindu-se de somn și de lene, căci în somn este mulțimea nălucirilor, iar în lene inversunarea poftelor. Somnul îngroasă gândul, lenea îl duce la lucruri de păcat, pecând *floarea minții e priveghierea întru muncă și rugăciune*.

A chemat numele Domnului și în vremi de pace, în zile de bejenie, în ceasuri cu ispite, și Dumnezeu l-a izbăvit în ziua năcazului.

Neagoe, asemenea marelui și sfântului Ștefan, care își odihnește între lespezile dela *Putna* trupul muncit în războaie cu păgânii, și a revărsat asupra bisericilor și mănăstirilor, cu mână largă, prisosul avuției sale. În urma multelor lui umblete și drumuri au răsărit biserici frumoase și pompoase mănăstiri închinat laudei și mării lui Dumnezeu. Cele mai frumoase și mai cunoscute sunt: dela Curtea de Argeș, cea a sfântului Nifon din Târgoviște și aici în Ardeal cea din *Scheiul Brașovului*.

Părinte înțelept nu și-a uitat să deie o învățătură aleasă coconului său cu nume de împărat: *Teodosie*, copil fraged, care avea să sprijinească și îngrijască moștenirea cea scumpă: țara și norodul. Știa, era convins că zestrea cea mai cu temei, prietinel cel mai credincios e mintea, *steagul trupului*, și dreptatea plină de bunăvoința lui Dumnezeu. Toate celelalte ale lumii sunt deșarte și amăgitoare, din văltoarea cărora te mântuește credința tare și păzirea poruncilor lui.

Deaceia i dă un mănunchiu de sfaturi și povețe, culese din sfânta scriptură, al cărei bun cunoscător era, îndemnându-i tot cugetul și toată nădejdea la Dumnezeu, căci nu este mai mare bine, decât *a locui cu gândul la Dumnezeu și cu faptele între poruncile lui*.

Li dă totodată un răvaș de respirație învățătură talmăcită cu multă osteneală din scrierile sfinților părinți, cum să se poarte ca domn cu boerii țării, cu supușii, cu dușmanii lui și ai neamului.

Învățăturile acestea celuite într-o mla-dioasă limbă românească s'au păstrat până în ziua de astăzi sub numirea: *Învățăturile lui Neagoe Vodă Basarab către fiul său Teodosie*.

Pentru ca să ne întărim sufletele și luminăm mințile cu înțelepciunea acestor învățăături, cari ne vin din negura vremilor, dela un domn românesc, și pentru ca să gustăm din o veche și frumoasă limbă românească, credem de bine să aducem, din când în când, părți alese din această minunată, dar necunoscută carte.

Suferința ca pedagog

Din volumul *Dor de lumină*, acum apărut al părintelui Dr. Ștefan Cioroianu, dăm cititorilor noștri articolul cu titlul *Suferința ca pedagog*:

Un oaspe care nu-l pofteste nimeni și care totuși intră așa pe neștiute adeseori în casele noastre, este *suferința*.

Cu toții ne ferim ca de foc de acest neplăcut sentiment, care cu acele sale veninoase ne îndurerează trupul și sufletul deopotrivă și totuși fără dănsul, — fără durere, — ființa noastră omenască nu s'ar mai putea libera niciodată din lanțurile instinctelor și nu ar mai fi în stare să se avânte la înălțimi tot mai frumoase de cugetare și simțire.

«Mii de oameni capacitați, zice un mare cunoscător de viață, s'au pierdut fără nici un folos pentru omenime, pentrucă nu au avut să lupte cu piedeci și greutăți mari, care să le fi trezit puterile din somnolență și să-i fi îndemnat la activitate. Luați doi pomișori de stejar; pe unul să-diți-l deosebit pe un munte, pe celalalt în mijlocul unei păduri dese, și observați-le cu atențiune creșterea. Pomișorul răznit este expus la toate vijeliile și pentru aceea își răspândește rădăcinile în toate părțile; înclătează stâncile cu ele și le trimite adânc în pământ. Și rădăcina cea mai mică își dă silința să întărească bine uriașul de mai târziu, de parcă ar prevedea lupta mare ce va avea pomișorul să o poarte cu elementele. Creșterea lui dela pământ în sus stagnează pe o vreme, dar în acest timp pomișorul își concentrează energia în jos pentru a cuprinde cu rădăcinile o stâncă mare și a deveni astfel sigur contra vânturilor. După munca aceasta în jos, crește mândru în sus, ne mai temându-se de uragane. Vânturile pot să sufle sălbatic printre ramurile lui, căci și-au găsit pomul, dănsul nu pot să-i facă alta, decât să-i întărească și să-i oțelească toate fibrele dela coajă până la măduvă. Și acum priviți stejerele din mijlocul pădurii. El crește la adăpost slab și simțitor, el nu se întărește la rădăcini — ce e lucru de căpetenie; — fiindcă îl apără pomii vecini».

Așa e și cu oamenii.

Nu pe fiecare l-a înzestrat soarta cu destule mijloace materiale, să poată

¹ Swet Marden, Der Sieg im Lebenskampf, p. 61 și 68.

se petreacă ceva neșteptat, ceva care să ridice greutatea aceea de pe piepturile noastre; cât p'aci am fi așteptat și noi intrarea lui Anton Petrovici, dacă am fi putut crede în întâmplarea asta imposibilă cum credea desnădăjdita. Căci era atât de sfâșietor... Copiii aceia ce vor fi orfani peste un ceas! Mama nu s'ar mai întoarce din Siberia, ori s'ar întoarce prea târziu; cine va hrăni ființele acelea sărmene singure pe lume în mizerie? Ele se jucau așa de liniștite cu îngrijitoarea lor, fără gălgăie, serioase, speriate de mulțime și de noutatea spectacolului... Fără voe judecătorii priviseră de câteva ori înspre partea lor.

În câte-va vorbe președintele făcu resumatul desbaterilor. El lăsă să cadă încet, ca și cu părerere de rău, cuvintele acelea ce îngrămădeau dovezile crimei și făceau pedeapsa de neocolit. Judecătorii se retraseră și reveniră după puțină vreme. Președintele se ridică cu o hârtie în mână.

Atunci, pricepând că se sfârșise, Aculina se înțepenii, sguduită de un fior de groază; întinse mâinile îndărătul ei, pipăi înfrigurată capetele copiilor ei, și deodată se prăvăli sub bancă. Acolo grămădită la pământ, înăbușită de suspine, cu mâinile și ochii ridicați spre icoană, isbucni cu voce tremurătoare:

— Cristoase Mântuitorule, scapă-mă! Doamne, fie-ți milă de roaba ta și de copiii ei! Fie-ți milă...

Tărăți de pildă și de vorbele constințite, toți țărani se ridicară cu aceeași mișcare, îngenunchiară pe podea și și făcură cruce cuvios.

Nu am să vă descriu clipa de buimăceală ce urmă după scena aceasta. Judecătorii și boierii rămaseră nemișcați, zăpăciți; nici unul nu făcu un gest, nu zise o vorbă; așa tăcere se făcu, încât auzii dela locul meu, îmi amintesc bine, limba marelui ceasornic urmându-și tic-tacul sub crucifix, pare că era măsura judecății din urmă. Ceasornicul acela sparse tăcerea bătând cele douăsprezece lovituri de amiază. Ascultăram până la urmă sunetul răgușit și adânc; toți oamenii aceia stăpâniți de același gând așteptară să tacă vocea aceasta grozavă a ceasornicului ce sunase atâtea ore de chin, însemnase atâtea dureri și sfârșituri de vieți.

Sgomotul acesta readuse pe Aculina în simțiri și la ideea ei fixă. Se ridică și aruncă spre ușă o ultimă privire de disperare. Mai toată lumea urmă direcțiunea acestei priviri, chiar și membrii tribunalului. În momentul acela nimeni nu s'ar fi mirat cred, dacă Anton Petrovici s'ar fi ivit în

prag. Urmând gândul tuturor, mă întorsei și eu, o mărturisesc.

Ușa nu se clinti; dar spre marea mea uimire zării în fundul sălii o blană de vulpe ce o cunoșteam bine, cu îndoiturile înguste, cu adierea de frig și de zăpadă. Moș Fedia intrase de un minut și se strânsese într'un ungher. Ochii lui mici și des sclipitori rătăceau cu teamă peste cei de față, judecători, acuzată; mai ales se opreau lung la copii și mi se părea că au atunci lucirea cea bună și blândă ce li-o cunoșteam odinioară, când eram năcăjit și bătrânul acela îmi dădea iconițe frumoase de Suzdal.

Pe când președintele, făcând din nou tăcere, începea citirea judecății, Moș Fedia se scărpină și tușea cu gândul aiurea; el privi iarăși la copii, apoi la icoană, — și deodată, cu mare băgare de seamă, ca pentru a nu atinge pe nimeni, înaintă cu pasul lui sfios și grăbit printre cele două rânduri de bănci. Ajuns în fața tribunalului, îngenunchiă făcând semnul crucii, și veni de se propti lângă masa judecătorilor, învârtindu-și șapca.

— Ce vrei dumneata? întrebă președintele întrerupându-și citirea.

Moș Fedia răspunse cu vocea umilită, abia auzită:

— Iertare! domnilor judecători, dar

femea asta nu e vinovată. Eu sânt, păcătosul de mine, celce a pus focul.

Magistrații se uitară la noul venit cu uimire și neîncredere. Crezură mai întâi că au de a face cu un smintit. Fu pus să repete declarația lui, i se ceru numele. Numele acesta provocă un murmur printre cei de față, îi deșteptă amintirea în memoria judecătorilor. Vorbiră între ei șoptind, se așezară din nou și puseră diferite întrebări bătrânului negustor. El răspundea plecat, cu stângăcie, dar în așa chip încât rispea toate îndoelile. În noaptea focului el se duse să se culce în șura moarei, întâlnise pe Aculina ce se ducea cu căruța de pae spre casa lui Anton Petrovici; după miezul nopții părăsise pe furie moara, ajunsese la Ivanovca, intrase în ogradă și dăduse foc grajdurilor; de mult plănuia el să se răsbune pe boier, care pusese să-l bată grozav, cu un an în urmă. Cuvintele acestea «să se răsbune» aveau un accent ciudat în gura ființei aceleia slabe.

Cum i se puneau în vedere tăgăduelile sale de când cu prima anchetă, bătrânul negustor întrebă pe judecători dacă cumva n'au găsit la Ivanovca o oală cu păcură având o anumită marcă de fabrică; oala aceea făcea parte din mărfurile lui, o cumpărase la oraș în ajunul zilei d'ina-

cercetă, — fără grijile existenței, — instituțiile de creștere și cultură; pentru aceea s'a îngrijit bunul Dumnezeu de un modest și neobosit învățător, care să intre și în cea din urmă colibă și să deie acolo povești de înțelepciune. Acest mare învățător și educator al omenirii este: *sufărînța*, căreia pentru binefacerile ei li aducem ca daruri, tristețea și lacrimile. Să ne gândim numai ce s'ar alege de mulțimea de oameni, care fiind sărmană, trece cu grabă mare prin școală și apoi își închină întreaga viață luptei pentru existență, cum s'ar înăspri, dacă durerea nu le-ar mai bate la ușa și nu le-ar înmuia inimile.

Pentru că să nu ne facem iluzii, efectul predicilor noastre oricât ar fi ele de discutate, se pierde degrabă în sufletul mulțimii ca stropii de ploaie bogată în pământul uscat. Loviturile sorții sânt mijloacele care scot schinte de nobleță din sufletul mulțimii nepăsătoare.

De multeori la oamenii cei mai neglijanți la suprafață, află frumoase sentimente; de aici isvorește mila și iubirea mai curată, fiindcă pe aici și-a purtat mai adeseori suferința grăpelor de fier.

Săracul chinuit de multeori de foame, întinde flămândului bucata de pâine cu adevărată milă și bunătate. Cele mai calde cuvinte de mângâiere ies tocmai din gura săracilor și nefericiților.

Dar suferința nu poleiază numai sufletul săracilor, ci și inima bogăților. La câtă îngâmfare și nesimțire ar duce averile și rangurile, dacă nu ar intra suferința în palatele pompoase, împodobite cu candelabre de aur și covoare prețioase. Favorizații sorții, fără de suferință, nu ar mai simți niciodată că și dânsii sânt oameni slabi și supuși loviturilor sorții, ca cerșitorii din urmă. În fața suferinței însă și ei trebuie să se prostearnă muți și neputincioși, iar inima lor devine atât de omenească, încât ochii lor pornesc să lăcrimeze.

De fapt: numai suferința clădește veritabil pod de trecere dela o clasă socială la alta; numai suferința face, ca domnul și sluga, bogatul și săracul, împăratul și ostașul să se simtă una.

Caritatea, acest nobil sentiment, care a ridicat atâtea instituții umane și creștinești, a răsărit din suferințe. Suferințele au produs iubirea și înfrățirea între oameni. Suferința, a fost în toate timpurile mijlocul binecuvântat, care a curățit sufletele oamenilor de josnicie și egoism.

Vechii greci, când bunăstarea și cultura lor eră la culme, priveau cu cea mai mare plăcere tragediile, care arătau în formă artistică, ce schimbăcioasă este soarta omului.

Din suferințele, închipuite pe scenă, scoteau învățături adânci pentru viața reală acești meșteri ai vieții. Tragicul dramelor le curăța sufletele de boalele, care aduc cu sine bunăstarea și cultura.

Suferința însă nu a păzit omenirea numai de stricăciune morală, ci dânsa a fost și cel mai puternic izvor al culturii omenești. Toți aleșii omeniei: savanți, poeți, descoperitori, au pornit pe drumul lor de muncă, de subsoară cu mizeria, și cine știe, dacă nu i-ar fi bătut încontinuu valurile turbate ale sărăciei și nu i-ar fi gonit fără răgaz, dacă și-ar fi ajuns acești aleși ținta vieții?

Cine știe, dacă s'ar fi ales din mai marii omeniei ceea ce s'a ales, în caz că bunul Dumnezeu prin încetarea suferinței.

intea întâmplării, după cum se puteau încredința. Amănuntul era întocmai: oala care trebuie să fi slujit la aprinsul focului, era printre obiectele doveditoare.

Uimirea din prima clipă făcu loc unei încredințări nouă în mintea judecătorilor și a ascultătorilor. Poate că încredințarea asta era înlesnită de dorința tainică ce aveam toți de a vedea pedeapsa ridicată deasupra capului Acuilinei.

Totul ne readucea să găsim pe vi-novat în derbedeul acesta, asupra căruia bănușele din prima oră se îndreptaseră în chip așa de firesc; instrucțiunea nu-l părăsise decât cu părere de rău, din lipsa de dovezi îndestulătoare, dar tot mai păstrând atunci nădejdea de a face lumină asupra minciunilor lui. Nu era oare dreptatea dumnezească ce isbucnea, silindu-l să se dea pe față în clipa în care era să arunce în pierzare o nevinovată? De când vorbea, era o ușurare în sală în locul groazei care ne apăsă mai înainte, — un simțământ vag că lucrurile erau iarăși așezate la locul lor, cum e mai bine.

(Va urma)

rințelor și oferirea de bunuri materiale li-ar fi creiat pentru totdeauna puncte de odihnă? Lui Homer i-a luat Dumnezeu ochii. Lui Beethoven și lui Eminescu al nostru li-a pus Dumnezeu după cap sărăcia; dar e întrebare, oare fără de aceste suferințe, sufletele lor ar fi putut să scape de ispitele vieții și să sboare libere nelegate de nici o poftă pământească?

Suferința este deci cea mai mare putere de elevare morală și intelectuală, și pentru aceasta o trimite Dumnezeu «la vreme», peste oameni, ca să-i ferească de moartea sufletească ce involvă și pe cea trupească.

Suferința este ca vântul: rupe tot ce-i putred și întărește tot ce-i sănătos.

Atitudinea față de suferință ne arată puterea de viață a unui popor, a unui individ.

Iată ce zice un profesor german despre suferințele provocate de război: «Înainte am avut bolnavi de nervi, oameni cari trăiau numai plăcerilor și agonisilor materiale; dar deodată veni războiul ca un uragan, care desrădăcinează pomi, descoperă case, biciuște valurile și periclitează viața peste toată țara. Dar uraganul

acesta, războiul, nimiceste tot ce e veșted, cu bici de foc scoate sufletele din moleșală și trezește în ele puteri de muncă și apărare. Uraganul acesta, războiul, a purificat sufletele și le-a oțelit, rodind în toate păturile sociale ale poporului german: jertfirea de sine, religiozitate, disciplină și abnegațiune. Și ce e mai însemnat, acest profesor crede, că poporul său nu prin arme, ci prin renașterea morală provocată de război și suferințe va trebui să învingă pe toți dușmanii.*

Iată un exemplu real: cum se ridică unul dintre cele mai puternice popoare prin suferință.

Dumnezeu trimite suferințe grele peste popoare și indivizi, și fericiți vor fi aceștia, dacă vor ști să prefacă suferința lor în muncă și lumină.

Succesul și fericirea îmbată omul și-l fac superficial; perderile și suferința îl coc și-l adăncesc, — zice pedagogul Foerster.

* Prof. Dr. O. Binswanger, Die seelischen Wirkungen des Krieges.

Mersul războiului

Telegrame oficiale dela biroul de presă al ministrului președinte

Raportul statului nostru major:

Budapesta, 22 Martie. (Of.) Nici un eveniment de raportat.

Budapesta, 23 Martie. (Of.) *La apus mare succes.*

Pe celelalte fronturi nu sânt noutăți.

Budapesta, 24 Martie. (Of.) Succesul de pe frontul apusean se desfășoară mai departe.

La răsărit și în Veneția nimic nou.

Șeful statului major.

Raportul statului major german:

Berlin, 22 Martie. (Marele cartier general.) Frontul vestic:

Grupul de armate al principelui de coroană Rupprecht: Din spre mare s'au tras lovituri de tun asupra Ostendei. Focul puternic s'a continuat în Flandra. Detașamentele noastre de recunoaștere au pătruns în mai multe locuri în liniile dușmane. În ținutul dela sudost de Arras până către La Ferres am atacat pozițiile engleze. După efectul puternic al focului de tunuri

și de aruncătoare de mine, infanteria noastră a năvălit pe locuri largi și a cuprins pretutindenea cele dintâi linii dușmane între La Ferres și Soissons. De ambele laturi ale orașului Reims și în Champagne a crescut lupta de artilerie. Detașamentele noastre de asalt au adus prizonieri de pe mai multe sectoare.

Grupul de armată al lui Gallwitz și al principelui Albrecht de Württemberg: La Verdun artileria noastră a continuat distrugerea pozițiilor de infanterie și de baterii. Lupta de tunuri s'a înăsprit mult și pe frontul din Lorena.

Pe celelalte fronturi nu sânt noutăți.

Ludendorff.

Despre luptele mari, desfășurate acum pe frontul din Franța și Belgia, raportăm la alt loc al ziarului nostru.

Marea luptă dela Monchy, Cambrai, St. Quentin, La Ferre este câștigată. A 3-a și a 5-a armată engleză, împreună cu părțile de rezerve franceze aruncate în luptă, sânt înfrânte.

NOUTĂȚI

Reprezentanța fundației Gozdsu.

Astăzi Marți, în 13/26 Martie, reprezentanța fundației Gozdsu s'a întrunit în Budapesta în sesiune ordinară de primăvară a anului curent, sub președinția Excelenței Sale, I. P. P. S. D. arhiepiscop și mitropolit Vasilie.

Monete cu efigia domnitorului. Din capitala țării se anunță, că în cea mai apropiată vreme se vor bate bani de aur, și după aceea de argint, cu efigia regelui Carol IV.

Desbaterea nouălor proiecte de dare. Vineri în 22 l. c. comisiunea financiară a dietei a început desbaterea nouălor proiecte de dare, și anume: darea de venit, darea de avere și după câștigul de război.

Rectificarea listelor de alegători pentru dieta. Comitetul electoral central al orașului Sibiu anunță: Rectificarea listelor de alegători ai orașului Sibiu pe 1919 se face prin comisiunile de conscripție în restimpul din 26 Martie până în 10 April n. a. c. în localitățile oficiului de dare orășenesc. Conscrierea alegătorilor se face din oficiu pe temeiul datelor ce stau la dispoziție (listele de dare ș. a.) Este liber fiecare îndreptățit la alegeri, ca în restimpul arătat mai sus, în zilele de lucru între orele 3 și 5 d. a., să se prezinte în persoană cu documentele sale (act de naștere, atestat școlar, carte de muncitor, foaie de dare ș. a.), și să ceară dela comisiunea de conscripție introducerea lui în lista alegătorilor pentru camera țării. Orce patron, care are angajați, în mod statornic, în serviciul său cel puțin zece puteri bărbătești în vârstă îndreptățită de a fi alegători, este îndatorat a prezenta comisiunii de conscriere în zilele amintite o listă a angajaților săi împreună cu documentele lor necesare (cu privire la vârstă, locuință, timp de serviciu).

tatea din Budapesta 6557 ascultători. Jumătate din aceștia sânt militari. În semestrul trecut erau 4867 ascultători.

Anunț. Magistratul Sibiului înștiințează: Locuitorii orașului nostru cari nu au proviziuni de *unsoare și slănină*, se pot anunța *Marți și Miercuri*, în 26 și 27 Martie n., la magistrat, arătând cu vorba, sau în scris: Numele capului de familie, ocupațiunea și locuința sa, precum și numărul persoanelor aparținătoare menajului său.

Impotriva calendarului gregorian. Din Viena se anunță, că o deputațiune a comunelor bisericești greco-catolice din Ungaria de nord s'a prezentat la nuntul papal Valfre din Bonza pentru a protesta împotriva introducerii calendarului gregorian. Nuntul papal a promis, că va sprijini cauza.

Adausul de scumpete al învățătorilor din Austria. Parlamentul austriac a primit, cu 113 contra 70 voturi, propunerea ca învățătorii provinciilor austriace să primească adaus de scumpete de 70%.

Transportul din Ucraina. Ministrul președinte al Austriei, în o convorbire cu deputați din Stiria, a accentuat, că în Ucraina se află rezerve mari de alimente, dar din cauza greutateilor împreunate cu transportul pe apă și uscat, probabil că numai la finea lui Mai sau la începutul lui Iunie vor sosi transporturi mai mari de alimente.

Înroșirea ouălor. Ministrul de alimentație oprește și pentru anul curent înroșirea și împistrirea ouălor de Paști.

Coroane eterne. Parohul Victor Vulcan din Oprea-Cârțișoara a binevoit a dăru, în loc de cunună peritoare pe sicrii soacrei sale Ana V. Stoica, văduvă preoteasă, suma de 6 cor. la Fondul de 20 bani pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare pe seama meseriașilor români, al Reuniunii sodalilor sibiieni. Pentru prinos exprimă sincere mulțumite: Victor Tordășianu, prezident.

Contribuiri pentru sanator. În scopul clădirii sanatorului pentru tuberculoși au dăruit în răstimpul dela 8 până la 22 Martie următorii:

Banca «Lumina» 50 cor., Iosif Müller 50 cor., Elena Nemes 10 cor., școala evangelică de copii și școala evangelică augustină de pe Konradwiese prin directorul Hored 50 cor., Dr. Victor Kocsag 10 cor., Gheorghe Aldea 2 cor., 40 fileri, iar 1% contribuiri benevole 59 cor., 72 fileri. Direcțiunea mulțumește pentru aceste daruri.

Cassa de asigurare a muncitorilor din cercul sibian primește și mai departe asemenea dăruiri și le chitează în ziare.

Doi boi — un milion de coroane. Un bulgar din apropierea Budapestei, cu numele Radu Vlăduț, — scriu zările din capitală, — a cerut pentru doi boi ai săi, dela negustorul de vite Fogul, un preț de un milion de coroane. Negustorul a încercat să explice omului, că un milion înseamnă o sumă atât de mare, încât poți cumpăra cu dânsa o turmă întreagă de vite chiar și în vremuri de scumpete. Vlăduț a mai lăsat ceva din preț, și a cerut 20 coroane de chilogram pentru boii săi. Fogul, ca să-și răsbune asupra bulgarului lacom de bani, l-a denunțat pentru scumpirea prețurilor. Poliția a osândit pe Vlăduț să steie în închisoare 15 zile, sau să plătească 900 coroane amendă.

Teatru cinematograf. În Strada Scheewis, la Apollo, se reprezintă Marți și Miercuri, în 26 și 27 Martie celebra piesă: *Fedora*. Începutul reprezentațiilor la 6½ și 8½ ore seara.

Cărți și reviste

Dor de lumină. Sub titlul: *Dor de lumină* părintele Dr. Ștefan Cloroianu a scos de sub tipar o nouă lucrare de valoare. Precum în publicațiunile de până acum, așa și în cea de față, zelosul autor urmărește și realizează cu dibăcie rară scopul de a răspândi gândire creștinească în clasa intelectualilor și lumină în masele poporului. Cele 30 piese, care fac conținutul lucrării, dau într-o formă atrăgătoare îndrumări și învățături isvorite din concepția creștină pentru diferite probleme și situații ale vieții omenești. Lectura lor o recomandăm cu toată căldura. Se poate procura la *Librăria Arhidiecezană* din Sibiu, cu prețul de 4 cor. plus porto 50 fil.

Rezultatul înscrierilor la universitatea din Budapesta. În semestrul al doilea al anului școlar curent s'au înscris la universi-

Nr. 478/917

(59) 1-3

Concurs.

Cu provocare la ordinul Ven. Consistor din 31 Octombrie a. c. Nr. 7636 Bis., se publică concurs nou pentru întregirea parohiei de clasa a III-a Bucium-Sat, tractul protopresbiterial al Abrudului, cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post, sunt cele fasonate în coala B pentru întregirea dotațiunei dela stat.

Concurenții își vor înainta petițiile, instruite cu documentele prescise de lege, subsemnatului oficiu în termenul deschis, și cu observarea regulamentului să se prezinte în vre-o Duminică ori sărbătoare la biserică spre a cânta, cuvânta sau a servi sf. liturghie și a face cunoștință cu poporul.

Abrud, la 6 Noemvrie 1917.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. rom. al tractului Abrud în conțelegere cu comitetul parohial.

Petru Popovici,
protopop.

Nr. 37/1918

(53) 3-3

Concurs repetit.

Pentru întregirea pöstului de capelan cu drept de succesiune în parohia de cl. II. **Petru Luca** de sus din protopresbiteratul Hațegului, lângă neputinciosul paroh Simion Suciu, se publică concurs repetit cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sunt jumătate din toate venitele fasonate în coala B.

Cererile de concurs se vor înainta subsemnatului oficiu în termenul arătat, având concurenții a se prezenta, pe lângă încunoștințarea subsemnatului, în vre-o Duminică sau sărbătoare la biserică spre a cânta, predica și a face cunoștință cu poporul.

Hațeg, la 19 Februarie 1918.

Oficiul protopresbiterial ort. rom. al tractului Hațeg în conțelegere cu comitetul parohial.

Dr. Cornel Popescu,
protopop.

Cepșoară (arpăgică) se află de vânzare în Sibiu, Strada Cisnădiei Nr. 30. — Pentru negustori prețuri convenabile. (63) 1-3

-In București, la editura Ig. Hertz a apărut revista

„Astra ilustrată”

tipărită pe hârtie cretă, conținând în fiecare număr diferite nuvele, schițe, glume, articole literare, etc.

Un volum compus din 64 pagini costă 60 de fileri trimiși în mărci poștale pe adresa: **k. u. k. Etappenpost 346 für Marton Hertz.** La primirea mărcilor se expediază franco volumele apărute. Până azi au apărut 2 numere. (45) 3-3

Anunț.

În grădina de altoi a subscrîsurului se află de vânzare cele mai alese soiuri de **altoi** de meri, peri, pruni și vișini cu prețurile cele mai moderate. 47 1-3

Stefan Radler, proprietar Nr. 45.
Baráthely (Brateiu) p. u. (Mediaș) Medgyes.

Anunț.

Am onoare a aduce la cunoștință onoratului public, că am deschis un **depozit de vin** în comuna Alsó-uccsa (poșta în loc, iar calea ferată Alsóvist) și vând în cantități mari dela 50 litre în sus. — Cu toată stima:

3-3 (42) **Ludovica Marinescu.**

Cumpărați și cetați

Calendarul de buzunar

pe anul 1918

al Tip. „Poporul Român” din Budapesta.

Cel mai elegant și mai draguț calendar apărut anul acesta, de folos pentru soldați, economi, tineri, studenți, preoți, învățători, cuprinzând un bogat material literar, poezii din război, povești, nuvele, îndrumări, măsuri și legi nouă despre ajutorul de stat, despre scumoirea biletelor de tren, despre nouăle ordinațiuni date de guvern în chestia bucatelor, creșterii porcilor. Cari soldați pot fi retrași de pe front, sosirea trenurilor, câți alegători români vor fi în Ardeal. Apoi povestiri de toată frumusețea: «Prescurile Palagiei», de d-l Septimiu Popa; «Inelul țiganului»; Poezii: «Viața»; «Mi-e frate»; «S'a dus a mea mândruță». Sfaturi practice pentru economi și soldați. Multe chipuri. Prețul numai 1 cor. 30 fil. cu porto cu tot.

Comandați cât de iute, altfel se vând toate, la «Poporul Român», Budapesta VII, Ilka utca 36. (27) 8-10

La «Librăria Arhidiecezană» în Sibiu Nagyszeben se află de vânzare:

Seminte din agrul lui Cristos

cuvântări bisericești pe toate Duminecile și sărbătorile de peste an, precum și la casuale bisericești, publice și private

de

Zacharia Boiu, fost asesor consist., etc.

Tomul I: Cuvântări la Duminecile de peste an.

Tomul II: Cuvântări la praznicele și sărbătorile de peste an, precum și la casuale bisericești.

Tomul III: Cuvântări bisericești la înmormântări, parastase și alte festivități funebreale. Adăus de texturi biblice pentru cuvântări funebreale.

Cuvântări funebreale și memoriale.

Prețul: de fiecare tom 3 **Coroane** plus porto postal recomandat 80 fil.

La «Librăria Arhidiecezană» în Sibiu : Nagyszeben se află de vânzare :

Casa dela Jerihon

omilii și cuvântări bisericești

de

Dr. Ioan Broșu.

Prețul: Cor. 6 + porto recom. 50 fil.

Vițe de vie nobilitate

Vițe de vie **americane**, cu și fără rădăcină, în diferite și cele mai bogate soiuri veritabile, pe lângă **garanție**, furnizează firma solidă și cunoscută de mulți ani:

Prima plantațiune de pe Târnave pentru nobilitarea viței.
(Kökelthaler Erste Rebenveredelungsanlage)

2-10 (58)

Proprietar:

Fr. Kaspari Mediaș, în Ardeal.

„LUMINA”, institut de credit și economii, soc. pe acții în Sibiiu.

Convocare.

P. T. Domni acționari ai institutului de credit și economii «LUMINA», societate pe acții în Sibiiu, se invită în sensul statutelor la

a IX-a adunare generală ordinară,

care se va ținea în 16 Aprilie st. n. 1918, la 11 ore a. m. în localul institutului, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere și stabilirea bilanțului.
2. Deciderea asupra împărțirii profitului curat și darea absolutului.
3. Fixarea marcelor de prezență pentru membrii direcțiunii și ai comitetului de supraveghiere pe anul 1918.
4. Alegerea a 2 membri în direcțiune, cu mandat pe 5 ani.
5. Urcarea capitalului social.
6. Modificarea statutelor.
7. Aprobarea statutului de penziuni.
8. Solvirea dării de cl. IV ș. c. pentru funcționari, membrii direcțiunii și comitetul de supraveghiere.
9. Autorizarea direcțiunii de a face eventuale schimbări reclamate de tribunalul regesc.
10. Sistarea filialei dela Murăș-Oșorheiu.
11. Propuneri independente înaintate direcțiunii conform §-ului 28 lit. m) din statute.

Domnii acționari cari voesc a participa la adunarea generală, în persoană sau prin plenipotențiați, trebuie să dea acțiunile și documentele de plenipotență la cassa centrală a institutului, eventual la Cassa Arhidiecezană din Sibiiu până la 14 Aprilie st. n. a. c., ori la filiala noastră din Turda, sau la institutele financiare membre la «Solidaritatea», până la 10 Aprilie st. n. 1918.

Sibiiu, din ședința plenară a direcțiunii, ținută la 6 Martie 1918.

1-1 (64)

Direcțiunea.

Redactor responsabil Dr. Gheorghe Comșa.

Activa.

Contul Bilanț la 31 Decemvrie 1917.

Pasiua.

	K	f
Cassa	38,720	12
Bon la cassa de păstrare postală	9,829	15
Bon în Giro-Conto la Banca Austro-ungară și capitale elocote la alte bănci	225,712	98
Centrala institutelor financiare	4,400	50
Portofoliu:		
a) cambii de bancă	413,061	—
b) cambii hipotecare	298,808	—
Obligațiuni hipotecare	300,921	—
Obligațiuni cu cavenți	12,958	—
Credite în Cont-curent	23,836	13
Efecte	1,476,259	50
Realități	2,122	02
Diverse conturi debitoare	375	20
Mobiliar	4,159	—
după amortizare	469	—
	2,810,693	59

	K	f
Capital	600,000	—
Fond de rezervă	46,268	03
Fond de pensuni	34,622	25
Depuneri	2,011,138	63
Dividendă neridicată	15,310	—
Creditori	59,208	27
Interese transitoare	11,771	48
Profit net	32,374	93

2.810,693-59

Debit.

Contul Profit și Pierdere.

Credit.

	K	f
Interese:		
pentru depozite spre fructificare	77,520	51
Spese:		
salare	17,962	09
chirie și relut de cvartir	6,067	52
tipăr., registre și alte spese de regie	6,287	55
porto	426	73
Marce de prezență	620	—
Dare:		
erarială și aruncuri	10,899	84
10% după interesele depunerilor și de Cont-curent	7,784	61
Amortizări:		
din mobiliar	469	—
Profit net	32,374	93
	160,412	78

	K	f
Interese:		
dela cambii	35,575	04
dela cambii cu acoperire hipotecară	26,494	55
dela obligațiuni hipotecare	33,864	59
dela obligațiuni cu cavenți	4,303	71
dela credite de cont-curent	3,708	32
dela depuneri proprii	17,177	16
dela efecte	32,851	98
Provizioni și alte venit	153,975	35
	6,437	43

160,412-78

Sibiiu, la 31 Decemvrie 1917.

D. Vulcu m. p., director-executiv.

DIRECȚIUNEA:

Aurel Morușca m. p., contabil.

N. Ivan m. p., prezident.

P. Lucuța m. p.

P. Muntean m. p.

D. Comșa m. p.

I. Mureșanu m. p.

Triteanu m. p.

Dr. Fruma m. p.

Subsemnatul comitet de suprav. am examinat contul prezent și l-am aflat în consonanță cu registrele institutului purtate corect.

Sibiiu, la 14 Martie 1918.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

Ioan Teculescu m. p., prezident.

Leontin Pușcariu m. p.

Ioan B. Boiu m. p.

Constantin Popp m. p., revizor expert al «Solidarității».

Editura și tiparul tipografiei arhidiecezane.